

Een vinger in de begrotingspap

Meerdere gemeenten geven burgers inspraak over een deel van het budget

- ▶ Antwerps district laat 1 miljoen euro door inwoners bestemmen
- ▶ Elders liepen of lopen gelijkaardige projecten
- ▶ Ook inzicht krijgen in de beslissingen van politici is belangrijk

Jozefien VAN HUFFEL

„De inwoners kennen hun wijk beter dan wij, waarom zouden we niet naar hen luisteren? Een burgemeester van een klein dorp weet hoe het met Maria's hond is en wat elke sportclub doet op zaterdag. Wij kunnen dat onmogelijk alleen.” Zo klonk Willem-Frederik Schiltz (Open Vld) onlangs in de krant *De Morgen*. Hij is schepen van participatie in het district Antwerpen, een van de negen deelgebieden van de stad.

Het districtsbestuur wil de begroting mee laten beheren door de inwoners. Die zouden beslissen over 1 miljoen euro, tien procent van het budget. Eind deze maand moet duidelijk zijn hoe dat zal verlopen. Het districtsbestuur hoopt dat 1.000 tot 2.000 van de 190.000 inwoners actief deelnemen aan het proces.

Elders lopen gelijkaardige projecten. Mechelen heeft sinds 2005 zijn *Matrix*. Twaalf wijk- en dorpsraden dienen elke twee jaar kleinschalige projecten in, die het openbare domein betreffen. Samen met het bestuur en de stadsdiensten wordt beslist wat in elke wijk wordt gerealiseerd.

„Er groeide heel wat positiefs uit”, zegt Marina Mariën van Wijkraad Centrum. „Zo hadden we het idee van de *Spelprikkels*,

elementen in de stad voor kinderen. Daaruit groeide een beleidskeuze. De stad denkt nu bij alle grote openbare werken aan *Spelprikkels*.” „Buurtbewoners kennen als geen ander het sociale leven, de noden en knelpunten”, zegt Marijke Boeckx, coördinator wijk- en dorpszaken. „Bij goede participatie winnen zowel de stad als de burgers.”

Momenteel hervormt Mechelen de participatie. Het zou niet langer aan de wijk- en dorpsraden zijn om voorstellen te doen. „Nu bereiken we vooral de mondig Mechelaars”, zegt Boeckx. „We willen echter ook 'moeilijke' groepen bereiken, met diverse methodes voor diverse groepen.” Minder gestructureerd, maar even interessant zijn de projecten die vzw Periferia begeleidde in Anderlecht. „In de wijk Het Rad ontving het bestuur bijvoorbeeld federaal geld voor openbare werken”, zegt Patrick Bodart.

„Tijdens de Budget Games staan de mensen in de schoenen van de politici”

„Er was een concreet plan, maar dat verwierp de bevolking toen die werd geraadpleegd. Onder meer via twintig werkwinkels met inwoners kreeg een nieuw plan vorm. Ze beslisten niet rechtstreeks over geld, maar de budgetten kwamen ter sprake.”

In een andere wijk in Anderlecht bedachten burgers sociale projecten, waar ze dan geld voor kregen. „Van eenvoudige voorstellen, zoals rustbanken in de straten, tot een jongen van Noord-Afrikaanse afkomst die een ontmoeting wilde organiseren tussen de jongeren en de po-

litie, om begrip te creëren”, zegt Bodart. „Voor rusthuisbewoners werden dan weer veilige trajecten door de wijk uitgestippeld om het contact te verbeteren.”

Ook organiseerde Periferia werkwinkels om inzicht te geven in het gemeentebudget. „We willen tonen wie er wanneer beslissingen neemt. Voorlopig mogen we echter niet over de workshops publiceren. Het is geen makkelijk stap voor de gemeente.”

In Kortrijk werd vorig jaar al via een website, wijkcomités en verenigingen de mening van de inwoners gevraagd. In 2014 volgen de *Budget Games* in alle deelgemeenten. „Op die avonden bepalen gemengde groepen inwoners aan de hand van een spel wat hun prioriteiten zijn”, zegt coördinator Ruth Vandenberghe.

Piet Vierstraete nam deel in Heule, in naam van de parochieraad van de Onze-Lieve-Vrouw van Fatima. „De 120 deelnemers werden over elf tafels verdeeld en ieder kreeg een virtueel budget en een lijst met de reële kostprijs van geplande werken”, vertelt hij. „Samen beslisten we waarin we wilden investeren. Ook konden we een eigen voorstel toevoegen als de hele tafel akkoord ging. Vanuit de parochie willen we graag een vergaderruimte. Er was een expert aanwezig, die meteen een kostprijs op het project plakte.”

„De *Budget Games* plaatsen burgers in de schoenen van de politici”, zegt Vandenberghe. „Sommige mensen schrikken van bepaalde budgetten, anderen beseffen al spelend hoe moeilijk het kan zijn keuzes te maken. Aan het einde van het jaar worden de prioriteiten van de inwoners overgemaakt aan het stadsbestuur.”

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

Euthanasie als feest voorstellen, is een verkeerd signaal

„Nog meer prominent kun je niet in de media komen. „Met kussen en bubbels naar de hemel”, kopte *Het Laatste Nieuws* bovenaan op haar voorpagina van dinsdag 7 januari. Op de foto prijkte België's oudste atleet, Emiel Pauwels – breeduit lachend, een medaille om de hals en een glas champagne in de hand. Ook het duidingsprogramma *Terzake* wijdde een sfeerreportage aan Pauwels' afscheidsfeest. Op zijn vijftienjarige had hij nog graag aan het komende Europese Kampioenschap in Boedapest deelgenomen om er in de categorie voor veteranen te schitteren op de zestig meter sprint. Maar toen de artsen vaststelden dat hij maagkanker had, hield hij het meteen voor bekeken. Geen behandeling meer, wel euthanasie en een groot feest, want bang voor de dood was hij niet. „Ook niet als de dokter met zo'n spuit afkomt”, vertelde hij in de kranten, terwijl hij de handen een halve meter uit elkaar hield.

Een dag later meldde diezelfde kranten dat Mielte Pauwels zachtjes is ingeslapen. Het nieuws haalde de wereldpers. *The Washington Post*, een van de meest gerenommeerde kranten ter wereld, berichtte niet zonder enige verbazing dat de Belgische atleet de dag vóór zijn dood nog vrolijk enkele glazen champagne had gedronken. Laten we er geen twijfel over bestaan: het is iemands volste recht om zo uit het leven te stappen en het is niet aan ons om over Pauwels' ultieme wens te oordelen. Dat betekent niet dat we ons geen vragen mogen stellen bij het signaal dat we als samenleving geven als euthanasie in de media telkens weer wordt opgemeld als het summum van menselijke zelfbeschikking en autonomie. Waarom wordt nooit aandacht besteed aan wie een andere levensweg kiest? En wat moeten ouderen daarvan denken? Zadelen we hen zo niet met schuldgevoelens op door de indruk te wekken dat ze de samenleving toch maar tot last zijn?

Dezelfde week waarin Emiel Pauwels de media haalde, berichtten diverse kranten ook over de nieuwe bloedtest die bijna honderd procent zekerheid verschaft over het syndroom van Down. Die nieuwe test kost 460 euro en dat kan er volgens sommigen toe leiden dat kinderen met het syndroom van Down in de toekomst alleen nog in arme gezinnen of bij sociaal minder gegoeden zullen voorkomen. Die waarschuwing voor een geneeskunde met twee snelheden is uiteraard terecht, maar wat daarbij weer eens opviel, was de vanzelfsprekendheid waarmee men ervan uitgaat dat zwangerschappen die zouden uitmonden in de geboorte van een kind met het syndroom van Down, worden afgebroken. Uiteraard zeggen de media dat zij alleen accurate informatie verstrekken en dat zij niet iemands keuze willen beïnvloeden. De realiteit leert evenwel dat de manier waarop over complexe problemen van leven en dood wordt bericht grotendeels 'eenrichtingsverkeer' is, waarbij de absolute zelfbeschikking van het individu het uiteindelijk altijd wint.

Als christen gaan we ervan uit dat we allereerst sociale wezens zijn, en dat ons bestaan en ons geluk onlosmakelijk met dat van anderen is verbonden. We herkennen ons in de Joodse filosoof Emmanuel Levinas als hij zegt dat God zichtbaar is in het gelaat van de medemens. Ieder wezen is een unieke persoon, maar we komen slechts tot ontplooiing in onze relatie met anderen, en uitgerekend die sociale dimensie weerspiegelt onze transcendente relatie met God. Ook al staat de christelijke boodschap in veel opzichten haaks op de tijdgeest, de Kerk moet in deze debatten haar rol als morele instantie blijven opnemen. Niet alleen in woord – door haar stem te laten horen in het maatschappelijke discours – maar ook in daad. Dat laatste houdt in dat wij ons als geloofsgemeenschap onverdrotten moeten inzetten om kwetsbare groepen als volwaardige mensen te erkennen en om, nog meer dan nu het geval is, hun levenskwaliteit te ondersteunen. ”

In Kortrijk geven inwoners hun prioriteiten aan via de *Budget Games*. © Stad Kortrijk